

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 3. oktober 2024

Sak 2024/1094 - NROF Ålesund og omegn - org.nr. 996 186 768 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains, Elisabeth Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

- (1) NROF Ålesund og Omegn (klager) meldte 8. april 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 30. april 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at klagers virksomhet ivaretar offentlige oppgaver.
- (3) Klager påklaget vedtaket 13. mai 2024. Klager anfører at NROF avdeling Ålesund er en frivilling interesseorganisasjon som ikke er organisert av det offentlige. Det offentlige står ikke bak noen av aktivitetene til organisasjonen. Aktivitetene i avdelingene baserer seg på frivillig arbeid og medlemskontingent. Medlemsmassen består av personer som er utdannet av Forsvaret, i vernepliktig alder og eldre, men som i dag ikke har noen tilknytning til Forsvaret. Avslutningsvis anfører klager at en stor andel av NROF sine andre avdelinger er registrert som grasrotmottakere.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 18. juli 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) En enhet kan delta i grasrotandelen dersom enheten er registrert i Frivillighetsregisteret og er ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, jf. forskriften § 3 første ledd.
- (7) I forskriften § 3 tredje ledd bokstav a er det gjort unntak for enheter som er organisert av det offentlige, herunder forvaltningsvirksomhet som er delegert til frivillige organisasjoner, og virksomhet som er organisert privatrettslig, men som det offentlige står bak.
- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) NROF Ålesund og Omegn sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 30. april 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.

- (10) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav a at enheter som er organisert av det offentlige ikke har rett til å delta i grasrotandelen. Av høringsnotat 14. august 2017 om ny forskrift om grasrotandelen punkt 2.2.3 merknader til § 3 fremgår det at:

«Aktiviteter som er organisert av det offentlige har ikke registreringsrett i Frivillighetsregisteret. Det kan likevel være organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret som i hovedsak benytter opptjente midler til offentlige oppgaver. Disse skal ikke kvalifisere til deltakelse i Grasrotandelen».

- (11) At unntaket i § 3 tredje ledd bokstav a omfatter enheter som i hovedsak benytter egne midler til å utføre offentlige oppgaver er lagt til grunn av nemda tidligere, blant annet i Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2021/1525.

- (12) Utgangspunktet for vurderingen av om klager vil benytte grasrotmidler til å utføre en offentlig oppgave beror på en tolkning av vedtektene til foreningen. Vedtektene setter rammene for foreningens virksomhet. Det er klagers ansvar at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan virksomheten opererer.

- (13) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonens formål er:

«1. Avdelingen skal arbeide for å:

- a. Samle medlemmene for å styrke Norges forsvar og fremme forsvarsviljen i det norske samfunn.*
- b. Ivareta medlemmenes totalkompetanse for videre tjeneste i Forsvarets organisasjon og totalforsvaret.*
- c. Bedre internasjonalt samarbeid mellom medlemmene og medlemmene i tilsvarende organisasjoner i andre land»*

- (14) Frivillighetsregisternemnda legger til grunn at det offentlige har et overordnet ansvar for å forsvare Norge og Norges allierte militært. Det følger av Prop. 14 S (2020-2021) side 26 at det er Forsvarets oppgave å *«[f]orsvare Norge og allierte mot alvorlige trusler, anslag og angrep, innenfor rammen av NATOS kollektive forsvar»*. Det følger av klagers formålsparagraf bokstav a og b at organisasjonens hovedformål er å styrke Norges forsvar, samt å ivareta medlemmenes kompetanse med sikte på videre tjeneste i Forsvarets organisasjon. Frivillighetsregisternemnda finner at klagers vedtektsfestede formål ligger i kjernen av Forsvarets oppgaver. Nemnda ser at klager også har annen virksomhet som ikke innebærer å ivareta offentlig oppgaver, jf. vedtektene bokstav c, men dette har ikke avgjørende betydning i foreliggende sak da klagers hovedformål er å ivareta oppgaver som er lagt til det offentlige.

- (15) Frivillighetsregisternemnda har på denne bakgrunn kommet til at klager vil benytte grasrotmidler til å utføre oppgaver som er et offentlig ansvar, og klager faller dermed inn under unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav a.
- (16) Klager har anført at en stor andel av NROF sine avdelinger er registrert som grasrotmottakere. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at andre avdelinger i NROF deltar i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Nemnda bemerker også at Frivillighetsregisteret har opplyst at praksis for deltakelse i grasrotandelen de siste årene har blitt strammet inn. Etter nemndas syn må forvaltningen ha adgang til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket. Anførselen om ugyldighet på grunn av brudd på likebehandlingsprinsippet kan derfor ikke føre frem.
- (17) Nemnda har kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen, og klagen tas ikke til følge.

Konklusjon

- (18) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur